

CHINA TIDEN

DEN GODE FORTÆLLING OM KINA

Siden Xi Jinping blev valgt til præsident for Folkerepublikken Kina i 2013, har især ét begreb formået at indkapsle både Kinas frustration over dets utilstrækkelige internationale status og dets voksende ønske om at få større indflydelse på internationale anliggender.

Det kinesiske begreb *huayuquan*, der kan oversættes til "retten til at tale", men bør forstås som "diskursmagt", handler om evnen til at ytre ideer, koncepter og holdninger, der respekteres og anerkendes af andre, for derved at påvirke andres standpunkt og adfærd. Siden Xi Jinping overtog præsidentembedet, har han gentagne gange understreget vigtigheden af at styrke Kinas diskursmagt og "spredte den gode fortælling om Kina", der sidenhen er blevet et slogan for Kinas eksterne propaganda under Xi.

Få dage før Kinas Kommunistiske Partis (KKP) 19. Partikongres i 2017 viste Discovery Channel en dokumentarserie omhandler præsident Xi, hans ledelsesstil og ambitioner for fremtiden. I dag, fem år efter dens globale udgivelse, studeres dokumentarserien *China: Time of Xi* stadig i KKP-kred-

se som et tekstbogseksempel på, hvordan man spreder den gode fortælling om Kina og derved fremmer Kinas diskursmagt.

"CHINA: TIME OF XI"

Dokumentarserien *China: Time of Xi* er produceret til Discovery Channel af det britiske produktionsselskab Meridian Line Films. Den er opdelt i tre episoder af 42 minutters varighed, der hver berører forskellige aspekter af Kinas udvikling, men alle fortæller historien om en nation, der er på fremmarch i verden under ledelse af den "menneskecentrerede" præsident, Xi Jinping.

Seriens værter er Danny Forster (amerikansk tv-producer og designer), Jordan Nguyen (australsk ingeniør og entreprenør) samt Mary Ann Ochota (britisk antropolog). Gennem de tre episoder inddrager værterne hver deres ekspertviden til at belyse Kinas udvikling under Xi Jinping samt Xis ambitioner for fremtiden.

Derudover byder dokumentaren på udrag fra interviews af en række førende Kina-forskere og -eksperter, bl.a. Kevin Rudd

(tidligere australsk premierminister og sinolog), Robert Lawrence Kuhn (formand for Kuhn Fonden), Martin Jacques (seniorforsker i Politik og Internationale Studier ved Cambridge University) og Zheng Yongnian (dekan for Globale Studier og Kinastudier ved Chinese University of Hong Kong).

Fælles for alle tre episoder er, at de dokumenterer konkrete initiativer fra forskellige lokalområder i Kina og inddrager fortællinger om almindelige kinesiske borgere, som værterne og eksperterne hjælper med at placere i et større perspektiv.

Episode 1: People's Republic

Dokumentarseriens første episode, der har fået den engelske titel *People's Republic*, handler om, hvad det vil sige at være "folkets" republik i det 21. århundrede. Her får vi forklaret Xi Jinpings såkaldte "menneskecentrerede" ledelsesfilosofi gennem fortællinger om almindelige borgere, der har draget nytte af Kinas målrettede fattigdomsbekæmpelse, sundhedsreformer, investeringer i uddannelse, internethandel og højhastighedsjernbaner.

NA ME OF XI

Dokumentaren tager os en tur med til en lille landsby, Shibadong, i Hunan-provinsen, hvor vi møder en ældre enke, Shi Pazhuan, der førhen levede en kummerlig og ensom tilværelse. Da hendes landsby i 2013 blev udvalgt som pilotprojekt for Kinas målrettede fattigdomsbekæmpelse, brugte Shi Pazhuan sammen med sine naboer den tildelte statsstøtte til at investere i et stykke jord, hvor de besluttede at opdyrke en frugthave. Shi Pazhuan beskriver i dokumentaren, hvordan den målrettede fattigdomsbekæmpelseskampagne har bidraget positivt til hendes tilværelse, både økonomisk og socialt.

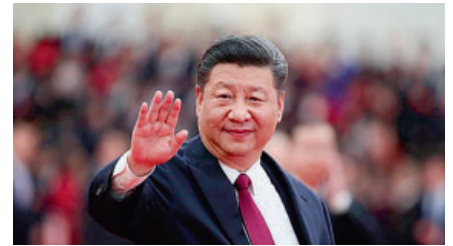
Vi ser også videoklip fra Xi Jinpings besøg i landsbyen i 2013, og Shi Pazhuan fortæller, at hun dengang ikke vidste, hvem manden var, men først senere, da hun fik råd til at købe et fjernsyn, genkendte manden i en tv-udsendelse og glædede sig over, at selveste præsident Xi havde besøgt hendes lille landsby og ført en samtale med hende.

Herefter hører vi også kort om Xis egen erfaring med det ofte barske liv på landet i Kina. Xi, der er født i en elitær familie, blev som 15-årig sendt til landsbyen Liangjiahe i Shaanxi-provinsen, hvor han tilbragte de næste syv år af sit liv. Landsbyboerne, der stadig husker Xi fra dengang, beskriver ham som en hjælpsom og hårdtarbejdende ung mand. Som 20-årig blev han valgt til landsbyens partisekretær, påtog sig rollen med høje ambitioner og vandt de lokales respekt og tillid. Xi tjente senere som guvernør i Fujian-provinsen og som partisekretær i Zhejiang-provinsen og Shanghai.

Ekspertene i dokumentaren argumenterer for, at Xi gennem sin erfaring på landet har ret til at udtale sig om fattigdomsbekæmpelse, og at han kan trække på sin erfaring fra forskellige kulturer og miljøer i Kina, når han skal lægge strategier for, hvordan regeringen skal adressere Kinas økonomiske udfordringer.

Episode 2: Running China Now

Anden episode præsenterer bl.a. Kinas teknologiske innovationer, nye udviklingskoncepter og succesrige initiativer. Det forklares, at Kina står overfor både økonomiske og miljømæssige udfordringer, som kun kan løses ved, at Kina udvikler sig fra at være verdens fabrik til at blive et land, der opfinder sine egne produkter, herunder især innovativ teknologi, som resten af verden vil investere i.

Vi bliver præsenteret for Gong Jiaqin og hans virksomhed Xaircraft, der udvikler teknologi til at forbedre landbrug og garantere fødevarersikkerhed. Virksomheden har bl.a. udviklet højteknologiske autonome droner, designet specifikt til anvendelse i landbrug, der kan plante frø 40 gange hurtigere end mennesker. Dronerne er tilmed i stand til at indsamle data om terræn, planter og skadedyr, der kan hjælpe landbrugsarbejdere til at træffe velinformede beslutninger.

Det bliver forklaret, at teknologiske innovationer ikke blot har fremskyndet en nødvendig transformering af landbruget, men også har stimuleret økonomien. Og som værten Danny Forster påpeger, så er innovation netop blevet det primære fokus for Xi Jinpings økonomiske politikker. Et særkende ved Kinas økonomiske udvikling under Xi er nemlig, at man bevæger sig væk fra en produktions- og investeringsdrevet økonomi hen imod en innovationsdrevet økonomi.

>

Endelig, så hører vi om Xis fokus på grøn udvikling, herunder hvordan han, i modsætning til sine forgængere, vægter miljøbeskyttelse højere end økonomisk udvikling, og om Xis åbningsreformer, der vil styrke både Kinas og verdens økonomi.

Episode 3: All Aboard

I den tredje og sidste episode får vi beskrevet Xis vision om at "bygge et samfund med fælles fremtid for menneskeheden", og vi bliver præsenteret for de mange muligheder, Kinas "fredelige udvikling" har bragt til resten af verden.

Episoden fortæller om Kinas omfattende Silkevejsprojekt, Mombasa-Nairobi jernbanen og Kina-Europa godstoget. Vi møder Elizabeth, en kenyansk togfører, der snakker mandarin under interviewet, da hun har uddannet sig i Kina og derigennem også lært sig det kinesiske sprog. Hun opererer i dag et tog, der kører på Mombasa-Nairobi jernbanen, som åbnede i foråret 2017.

Jernbanen er en del af Silkevejsprojektet og er det største projekt gennemført i Kenya, siden landet blev uafhængigt i 1963. Vi får forklaret, at Kenyas jernbanenet førhen var meget underudviklet, men at regeringen ikke havde råd til at bygge ny infrastruktur, før Kenya tilsluttede sig Silkevejsprojektet. I dag er rejsetiden fra Nairobi til Mombasa reduceret fra 24 timer til fire og en halv time takket være konstruktionen af den nye jernbane, der også har bragt mange muligheder for den lokale økonomiske udvikling.

Ekspertene mener, at Xis vision om "et samfund med fælles fremtid for menneskeheden" har haft en enorm indflydelse på verdensplan. Det eksemplificeres gennem fortællinger om Den Asiatiske Infrastrukturinvesteringssbank (AIIB), amerikanske studerende, der studerer traditionel kinesisk medicin i Kina, og om kinesiske fredsbevarende styrker, der beskytter civilbefolkningen i Sydsudan.

Værten Danny Foster afslutter dokumentarserien med at understrege, at vi befinder os i en historisk geopolitisk situation og at "Kina vil indtage en ny plads i verden".

DISKURSMAGT OG DEN GODE FORTÆLLING OM KINA

På mange måder minder *China: Time of Xi* om kinesisk propaganda, som vi kender den. Dokumentaren tegner et yderst positivt billede af Kina og præsident Xi, mens de negative fortællinger om Kinas udvikling og fremmarch i verden udebliver.

De økonomiske, miljø- og samfundsmæssige udfordringer, der præsenteres i dokumentaren, er alle nogle, som Xi enten allerede har fundet løsninger på, eller som den kinesiske regering er i færd med at løse. Men hvad er det så, der gør, at netop denne dokumentarserie stadig fremhæves som et pragt eksempel på at sprede den gode fortælling om Kina og styrke Kinas diskursmagt?

Lad mig starte med at præcisere, hvad der i kinesisk forstand menes med diskursmagt. Begrebet afspejler Beijings ambitioner om ikke blot at have retten til at tale på den internationale scene, men også om at blive hørt.

Som dokumentarserien er et eksempel på, handler det i høj grad også om at påvirke omverdenens opfattelse af Kina positivt. Ledelsen i Beijing mener, at Vesten har brugt diskursmagt til at dominere det internationale system, og at det nu er Kinas tur, som den voksende stormagt, til at hævde sin autoritet i verden ved brug af de samme redskaber, som Vesten har anvendt til at etablere og opretholde dominans. Det kræver et multidimensionalt strategisk design, der bl.a. indebærer innovative diplomatiske praksisser, effektive kommunikationsredskaber samt overbevisende narrativer.

Siden Xi Jinping overtog præsidentembedet i 2013, har han flere gange opfordret KKP's intellektuelle til at opfinde "nye koncepter, nye kategorier og et nyt sprog, som det internationale samfund let kan forstå og acceptere". Derved vil det nemlig være lettere at overbevise omverdenen om at acceptere og støtte Kinas fremgang i verden.

Xi har også gentagne gange understreget, at Kina skal styrke landets eksterne propaganda og "sprede den gode fortælling om Kina", og at KKP skal "blive eksperter i brugen af moderne medier, nye midler og nye metoder" og opbygge et eksternt rettet "diskurssystem". At fremme Kinas diskursmagt

og sprede den gode fortælling om Kina har altså stået højt på Xis dagsorden, lige siden han indtog præsidentposten.

Og lad mig så vende tilbage til *China: Time of Xi*. Mens de mange initiativer og bedrifter, der præsenteres i dokumentarserien, bestemt er fascinerende, så er der ikke noget decideret nyt eller overraskende over selve fortællingen. Præsident Xi fremstilles som en fremragende og godhjertet leder, og Kina portrætteres som en nation, hvis fredelige fremgang ikke blot gavner den kinesiske befolkning men i særdeleshed også resten af verden.

Grunden til at dokumentaren i KKP-kredse fremhæves som et pragt eksempel på at "sprede den gode fortælling om Kina", har nok ikke så meget at gøre med selve *fortællingen* men mere måden, hvorpå denne fortælling spredes.

Først og fremmest er dokumentarserien utroligt velproduceret og benytter sig af filmiske virkemidler og fortælle teknikker, som store dele af det internationale publikum nok er vant til.

Derudover inddrages der viden og synspunkter fra et overvejende "vestligt" ekspertpanel, hvilket sandsynligvis gør, at et internationalt publikum har nemmere ved at acceptere de budskaber, der formidles, end hvis det havde været en lang række kinesiske eksperter, der lovryste landets præsident.

Dog vil nogle seere nok undre sig over, at den amerikanske medievirksomhed Discovery og det britiske produktionsselskab Meridian Line Films overhovedet producerer en dokumentarserie, der i den grad hylder det kinesiske styre. Men det hænger sammen med, at produktionen, der i kinesiske medier netop blev promoveret som uafhængig, ikke er så uafhængig endda.

Serien er nemlig et produkt af en tre-årig kontrakt underskrevet i 2015 mellem Discovery Networks Asia-Pacific og Kinas Interkontinentale Kommunikationscenter (CICC), et selskab styret af det kinesiske regeringsorgan Statsrådets Informationskontor (SCIO), der deler adresse med Den Centrale Propagandaafdelings Kontor for Ekstern Propaganda (OFFP). CICC's vicedirektør, Jing Shuiqing, findes tilmed på listen over direktører for det selvproklamerede "uafhængige" Meridian Line Films, der har produceret dokumentaren for Discovery.

Med andre ord, så er i hvert fald én af de

The people's wish for a good life is our goal.

ting, der adskiller *China: Time of Xi* fra konventionel kinesisk propaganda, at KKP's rolle som afsender ikke er fuldstændig åbenlys. Derved afspejler dokumentaren altså en ny, mere indirekte måde, hvorpå KKP forsøger at påvirke det globale narrativ om Kinas udvikling.

XI JINPINGS KINA I 2022

Selvom *China: Time of Xi* nu allerede er fem år gammel, og Kina som bekendt udvikler sig i en rasende fart, så er den ikke blot relevant læringsmateriale for KKP's propagandaafdeling men bestemt også værd at se for enhver, der har interesse for Kina. De mange koncepter og initiativer, der i dokumentarserien præsenteres som karakteristiske for Xi Jinpings lederskab, lever nemlig i bedste velgående i Xi Jinpings Kina anno 2022.

I løbet af de seneste par års covid-19 pandemi har vi set, hvordan KKP formår at tilrette Xis centrale nøglebegreber, såsom "menneskecentreret tilgang" og "et samfund med fælles fremtid for menneskeheden", så de passer ind i en helt uventet og meget særlig situation, som pandemien må siges at være. Kinesiske statsmedier og Kinas udenrigsministerium har under hele krisen promoveret Kinas håndtering af covid-19 som "menneskecentreret", idet KKP og den kinesiske regering "prioriterer menneskeliv over alt andet".

Selvom sloganet indikerer, at økonomien

højest kommer i anden række, så har Kina dog samtidigt understreget, at pandemiens påvirkning af den kinesiske økonomi er kortsigtet, og at Kina vil bidrage til genopretningen af verdensøkonomien, bl.a. gennem Silkevejsprojektet.

话语权

Det kinesiske begreb *huayuquan*, der kan oversættes til "retten til at tale" men bør forstås som "diskursmagt", handler om evnen til at ytre ideer, koncepter og holdninger, der respekteres og anerkendes af andre, for derved at påvirke andres standpunkt og adfærd

Derudover har Kina fortsat promoveret Xis vision om at bygge "et samfund med fælles fremtid for menneskeheden". Kina har fremhævet pandemien som et eksempel på, hvor vigtigt det er, at verdenssamfundet står sammen og bakker op om multilateralisme og internationalt samarbejde fremfor at praktisere unilateralisme og protektionisme.

Mens *China: Time of Xi* er ét eksempel på, hvordan KKP forsøger at forbedre dets internationale kommunikationsevner, så har vi siden dokumentarens udgivelse i 2017 også set KKP anvende andre nye midler og metoder til at fremme Kinas diskursmagt.

Eksempelvis er Kinas udenrigsministerium og flere af dets talspersoner, samt kinesiske diplomater i udlandet, begyndt at anvende vestlige sociale medieplatforme i langt højere grad end tidligere. Her spreder de den gode fortælling om Kina ved at promovere "en fælles fremtid for menneskeheden", internationalt samarbejde, grøn udvikling og en åben verdensøkonomi, mens de sideløbende svarer igen på enhver form for kritik af Kinas politiske system med beskyldninger om Vestens koldkrigsmentalitet og ideologiske fordomme.

Xi Jinpings "kinesiske drøm" er en spændende historie at følge med i. Ligeledes er det spændende, hvordan den bliver fortalt. Vil omverdenen acceptere den kinesiske fortælling og støtte Kinas fremmarch i verden? Og i så fald, hvor mon Kina og resten af verden bevæger sig hen?

Rasmus Thy er uddannet cand.mag. i Kinastudier fra Aarhus Universitet og er ansat som videnskabelig assistent på AU.